

Bài Học 10

*26 Tháng 2–4 Tháng 3

Sự Ganh Tị

Độc Kinh Thánh Nghiên Cứu Tuần Này: Ê-sai 14:12-14; Gia-cơ 3:16, 17, Xuất Ê-díp-tô Ký 20:17; Sáng thế Ký 37; 1 Sa-mu-ên 18; Ma-thi-ơ 12:14.

Câu Gốc: “Sự căm gan vốn hung dữ, và cơn giận như nước tràn ra; nhưng ai đứng nổi trước sự ghen ghét?” (Châm ngôn 27:4).

Sự ganh tị là một trong những cảm xúc tự hủy hoại nhất. Đó là tội xưa nhất (Ê-sai 14:14). Tội này làm tổn thương sức khỏe (Châm ngôn 14:30) và mối tương giao của chúng ta với người khác (2 Cô-rinh-tô 12:20).

Sự ganh tị thường là việc cá nhân và chú trọng vào một người được xem là đối thủ. Kết quả là, sự ganh tị thường dẫn đến sự bạo động tinh thần (lời nói hiểm độc, chỉ trích) hay bạo động thể chất. Vào lúc nào đó, chúng ta đều nhận thấy cảm xúc này đem lại những cảm giác tiêu cực.

Bài học này nêu ra một số ví dụ về những người để sự ganh tị ảnh hưởng tới hành vi của họ: Sa-tan, các anh của Giô-sép, vua Sau-lơ, và các thầy tế lễ cả trong thời Tân Ước. Hậu quả luôn luôn khủng khiếp. Một điều hy hữu chúng ta biết được, những người có tính ganh tị này là những người, trong bản chất, vốn đã yêu thích địa vị và quyền lợi. Nhưng họ, hết thảy, đều sa vào cạm bẫy của lòng ganh ghét người khác vì những điều mà người ta có.

Chúa muốn chúng ta tránh con đường sai lầm này. Ngài khuyến khích chúng ta yêu người lân cận nhiều đến nỗi chúng ta vui mừng về các ân tứ, tài năng, thành công, và mọi sự của họ như là của chúng ta vậy.

Nguồn Gốc Của Tội Lỗi

Theo Ê-sai 14:12-14, điều gì khiến Sa-tan bị đuoải ra khỏi thiên đàng? Điều này nói gì về sự tự do Sa-tan được hưởng để khoe khoang phạm thượng, ngay cả ở một nơi hoàn hảo như thiên đàng?

Lu-xi-phe, một thiên sứ đẹp nhất và quyền lực nhất mà Đức Chúa Trời đã tạo nên. Lu-xi-phe được ban cho địa vị cao nhất trên thiên đàng, chỉ ở dưới Ba Ngôi Đức Chúa Trời. Sự vinh quang, đẹp đẽ, và khối óc của nó rất vĩ đại. Nhưng tội lỗi vẫn lớn lên ở trong nó (Ê-xê-chi-ên 28:12-15). Lòng ước muốn của nó là được tôn cao hơn Đức Chúa Trời và sự ganh tị của nó đối với Đấng Christ đã khuấy rối sự bình an và hạnh phúc của tất cả loài thọ tạo.

“Ta sẽ lên trên cao những đám mây, làm ra mình bằng Đấng Rất Cao” (Ê-sai 14:14), là tư tưởng đem lại sự phản loạn, bạo động, và rất đau thương cho tất cả các nhân vật trên thiên đàng, và sau đó cho cả nhân loại. “Sa-tan ganh tị với Đức Chúa Giê-su. Nó muốn Đức Chúa Cha và Đức Chúa Giê-su hỏi ý kiến nó về việc tạo nên loài người. Vì không được hỏi ý kiến, lòng Sa-tan đầy sự thèm khát, ganh tị, căm ghét. Sa-tan muốn nhận được danh hiệu cao nhất ở trên thiên đàng bên cạnh Đức Chúa Trời.” – Phỏng trích Ellen G. White, *Early Writings*, tr. 145.

Để so sánh, chúng ta có thể học về Đức Chúa Giê-su. Tội lỗi bắt đầu bởi sự ganh tị và ích kỷ. Nhưng Đức Chúa Giê-su sẵn lòng hạ mình và chết trên thập tự giá như một can phạm. Ngài làm vậy để cứu mỗi người khỏi sự hủy diệt đời đời do tội lỗi gây ra (2 Tê-sa-lô-ni-ca 1:9). Sự hy sinh hạ mình của Đức Chúa Giê-su khiến chương trình tự tôn của Sa-tan trở nên rất ích kỷ và độc ác.

Hãy đọc Gia-cơ 3:16, 17. Có những so sánh rõ ràng nào ở đây? Điều này nói gì với chúng ta về sự ganh tị gây thiệt hại và xấu xa đến thế nào?

Vì bản chất tội lỗi của loài người, sau khi phạm tội lần đầu, chúng ta dễ phạm lần thứ hai. Con đường lầm lạc có thể dẫn đến nhiều tội lỗi. Nhưng điều đáng mừng là chúng ta có cơ hội thứ hai. Đó là “thanh sạch, sau lại hòa bình, tiết độ, nhu mì, đầy dẫy lòng thương xót và bông trái lành” (câu 17). Sự lựa chọn này là tình yêu thương.

Lu-xi-phe không nhận thấy điều mình có. Thay vào đó, nó lựa chọn để nghĩ đến những gì Đấng Christ có. Bao lần chúng ta làm điều tương tự? Bạn ganh tị và thèm khát thế nào đối với những người “có” nhiều hơn bạn? Làm thế nào bạn thắng được cảm xúc nguy hiểm này?

Các Anh Của Giô-sép

Sự ganh tị và ghen ghét thường thấy ở những người gần gũi chúng ta. Điều này có thể đưa đến các hậu quả nghiêm trọng và tai hại. Thật vậy, phần lớn sự giận dữ hay hành vi và cảm giác bạo động ngày nay có thể xảy ra ở ngay trong gia đình. Nguyên nhân thường là do sự ganh tị và cạnh tranh giữa các thành viên trong gia đình.

Bối cảnh của câu chuyện trong Sáng thế Ký 37 là gì? Điều gì dẫn đến hành động tội lỗi này? Sự ganh tị góp phần nào trong việc này?

Thật khó để tưởng tượng các người anh này có thể độc ác đến như vậy. Họ không nghĩ những hành động của họ sẽ làm gì cho cha họ? Sự ganh tị của họ rất lớn đến nỗi lòng ghen ghét không những hủy hoại kiến thức thông thường, nhưng cả sự công bằng nữa. Điều này nên là một bài học hùng hồn cho tất cả chúng ta về cảm xúc này nguy hiểm đến thế nào. Thật không lạ gì có cả một điều răn cảnh cáo chúng ta về việc này (Xuất Ê-díp-tô Ký 20:17).

Những hành động của các người anh đem lại sự đau khổ cho chính họ và cha họ. Thêm nữa, họ cũng sợ những gì Giô-sép sẽ làm cho họ sau khi cha họ qua đời (Sáng thế Ký 50:15).

Nhưng thái độ của Giô-sép rất cao thượng. Giô-sép nói, “Các anh đừng sợ chi, vì tôi há thay mặt Đức Chúa Trời sao?” (Sáng thế Ký 50:19). Giô-sép hiểu rằng bổn phận của mình là tha thứ cho các anh và tin cậy vào sự thương xót và công bình của Đức Chúa Trời.

Cuộc đời của Giô-sép thường được so sánh với cuộc đời của Đức Chúa Giê-su. Sự ganh ghét khiến các anh bán ông để làm nô lệ. Một số thầy tế lễ và trưởng lão ganh ghét Đức Chúa Giê-su, và sự ganh ghét này khiến họ hành động chống lại Ngài. Giô-sép bị bán cho những người không tin. Và Đức Chúa Giê-su bị bán cho các kẻ thù. Giô-sép bị vu cáo và bị tù vì sự ngay thẳng mình. Đức Chúa Giê-su bị vu cáo và không được chấp nhận vì sự công bình thánh thiện của Ngài. Giô-sép bày tỏ sự nhân từ cao thượng đối với các anh mình. Đức Chúa Giê-su cũng tha thứ cho kẻ thù. Điều xấu xa chống lại Giô-sép đưa đến kết quả tốt. Điều đó cũng xảy ra cho Đức Chúa Giê-su. Vào lúc cuối, tội ác chống lại Ngài trở thành điều tốt.

Có nỗi đau đớn sâu khổ nào do sự ganh tị và ghen ghét gây ra trong đời bạn? Bạn học được bài học nào từ những kinh nghiệm đó? Bạn có thường cảm thấy ganh tị về những điều mà ngày nay dường như không quan trọng và vô ý nghĩa? Bạn nên học gì về điều đó?

SỰ GANH TỊ CỦA SAU-LƠ ĐỐI VỚI ĐA-VÍT - Phần 1

Một trường hợp điển hình về sự ganh ghét hành động thế nào trong chuyện tích của Sau-lơ và Đa-vít. Sau-lơ là vua và người lãnh đạo quốc gia. Ông có tất cả mọi thứ. Nhưng sự ganh tị xảy ra, và dường như thay đổi tất cả về ông. Hay sự ganh tị của Sau-lơ đã phô bày yếu điểm của ông?

Sau-lơ có thái độ đầu tiên nào đối với Đa-vít trong 1 Sa-mu-ên 18:1-5?

Những hành động của Sau-lơ cho thấy ông có cảm tình rất nhiều đối với Đa-vít. Sau-lơ cho Đa-vít lãnh đạo quân đội. Đa-vít cũng có một người bạn thân là Giô-na-than, con trai của Sau-lơ. Điều này cho thấy Đa-vít được ân huệ của hoàng gia.

Theo 1 Sa-mu-ên 18:6-9, điều gì đã thay đổi thái độ của Sau-lơ? Tại sao thái độ này là một cảm xúc thông thường của con người?

Phần còn lại của 1 Sa-mu-ên 18 cho thấy sự ganh tị của Sau-lơ đối với Đa-vít tai hại thế nào. Sự ganh tị khiến Sau-lơ có nhiều tội ác và mưu mô. Nhưng các việc này không thành công, và chính điều mà Sau-lơ sợ về Đa-vít càng ngày càng trở nên rõ ràng hơn.

Sự ganh tị gây ra nhiều cảm xúc tiêu cực khác: thiếu tự trọng, ganh ghét, nghi ngờ, sợ hãi, giận dữ, và mặc cảm tội lỗi. Sau-lơ sợ Đa-vít, như đoạn này đã đề cập nhiều lần. Có thể Sau-lơ sợ mất ngôi vua hay sợ Đa-vít trở thành người hùng thật sự của Y-sơ-ra-ên. Nhưng lý do chính Sau-lơ sợ đó là “vì Đức Giê-hô-va ở cùng Đa-vít, và đã lìa khỏi mình” (1 Sa-mu-ên 18:12).

Bị Đức Chúa Trời lìa khỏi mình là lý do đủ để sợ. Nhưng nỗi sợ của Sau-lơ trở nên tệ hơn vì “Đức Giê-hô-va ở cùng Đa-vít” (câu 12). Sau-lơ không thể dùng lý luận mà Ga-ma-li-ên dùng hằng trăm năm sau, “Nếu mưu luận và công cuộc này ra bởi người ta, thì sẽ tự hư đi; nhưng nếu bởi Đức Chúa Trời ra, thì các người phá diệt những người đó chẳng nổi” (Công vụ 5:38, 39). Khi Đức Chúa Trời ban phước cho ai, thì không có lý do nào để ganh tị hay cố gắng tiêu diệt họ, vì Ngài sẽ tiếp tục ban phước cho họ.

Thái độ của Sau-lơ là sai. Nhưng tại sao điều đó dễ hiểu? Thái độ đầu tiên của bạn là gì đối với một người có thể đe dọa địa vị của mình? Bạn có giao phó mọi sự cho Đức Chúa Trời chẳng? Hay bạn bắt đầu sắp đặt kế hoạch để chống lại người đó?

SỰ GANH TỊ CỦA SAU-LƠ ĐỐI VỚI ĐA-VÍT - Phần 2

Bạn thấy Sau-lơ đang đi xuống con đường nào trong 1 Sa-mu-ên 19? Chúng ta học được bài học nào về điều này?

Lúc đầu, Sau-lơ cố che giấu kế hoạch giết Đa-vít. Khi việc đó không thành, Sau-lơ phô bày kế hoạch độc ác mình. Sau-lơ có lẽ không bao giờ ngờ rằng ông sẽ đi quá xa như vậy. Nhưng khi cổng đã mở ra cho tội lỗi, không ai trong chúng ta ý thức được con đường lầm lạc sẽ dẫn chúng ta đi bao xa? Việc giết Đa-vít trở thành một điều mong muốn mù quáng của Sau-lơ. Những cảm giác tiêu cực này bắt đầu khi các người nữ hát múa để đón mừng Đa-vít. Chẳng bao lâu các cảm xúc đó trở thành sự ước muốn để giết. Chỉ trong đoạn 18 và 19, chúng ta đếm được tám lần Sau-lơ cố gắng (trực tiếp hay gián tiếp) giết Đa-vít.

Phần còn lại của câu chuyện này rất buồn. Khi sự căm ghét và ganh tị của Sau-lơ tăng lên, thì càng ngày ông càng nghi ngờ Đa-vít. Sau-lơ giết 85 thầy tế lễ của Chúa và dân Nóp: người nam, người nữ, con trẻ và con đương bú, bò, lừa và chiên trong thành của các thầy tế lễ (1 Sa-mu-ên 22:17-19) chỉ vì ông cảm thấy họ đã về phe Đa-vít. Thật rõ ràng Sau-lơ đang bị Sa-tan hướng dẫn.

Khi người Phi-li-tin xâm chiếm, Sau-lơ đầy hoảng sợ. Ông cầu vấn Đức Giê-hô-va. Nhưng Sau-lơ đã lìa bỏ Đức Chúa Trời quá xa. Ông đã nhiều lần quay lưng lại những lời khuyên dạy của Ngài. Khi không được Chúa trả lời, Sau-lơ lựa chọn để cầu hỏi ác thần qua một bà bóng. Đây là điều Sau-lơ đã cấm. Vì Kinh Thánh dạy rõ ràng kẻ chết không biết gì hết (Truyền đạo 9:5). Họ không thể nói với chúng ta. Khi chết, họ sẽ ngủ cho tới khi Đức Chúa Giê-su kêu họ sống lại trong ngày Ngài tái lâm (1 Cô-rinh-tô 15:51-53; 1 Tê-sa-lô-ni-ca 4:16, 17). Sau-lơ đã cúi đầu, sắp mình xuống đất và lạy ác thần là kẻ giả bộ làm linh hồn của Sa-mu-ên trở về từ cõi chết (1 Sa-mu-ên 28:14). Đây là khởi đầu sự cuối cùng của Sau-lơ, vì ngày hôm sau, ông và các con trai bị tử trận trong cuộc chiến với dân Phi-li-tin (1 Sa-mu-ên 31). Việc này xảy ra đúng như ác thần giả bộ làm linh hồn của Sa-mu-ên đã báo trước.

Vì để sự ganh tị mọc rễ, Sau-lơ đã đi theo con đường dẫn đến sự bỏ đạo và hủy diệt. Tệ hơn nữa, tội của Sau-lơ đã đem lại sự đau khổ cho cả gia đình ông. Tội lỗi thì xấu xa khi chúng làm tổn thương chúng ta. Nhưng sự tai hại và đau đớn thường lan ra cho những người khác. Trong hầu hết mọi trường hợp, các hành động sai lầm của chúng ta cũng ảnh hưởng tới những người khác cách tiêu cực.

Hãy coi lại tất cả mọi trường hợp chúng ta đã nghiên cứu. Trong mỗi thí dụ, sự ganh tị và hậu quả lan tràn sâu rộng. Người ganh tị không biết như vậy. Điều rất quan trọng là chúng ta cố gắng diệt cái tôi của mình nhờ ân điển Đức Chúa Trời ngay giờ phút cảm xúc xấu xa này dấy lên trong lòng chúng ta.

SỰ GANH TỊ ĐỐI VỚI ĐỨC CHÚA GIÊ-SU

Xin đọc 11 đoạn đầu của Ma-thi-ơ. Hãy tập trung vào những điều Đức Chúa Giê-su đã làm. Sau đó, đọc Ma-thi-ơ 12:14. Có điều gì về Đức Chúa Giê-su và Ngài đã làm gì khiến các người lãnh đạo hành động như vậy? Hành động của họ nói lên điều gì trong lòng họ? Khi nghĩ về câu trả lời, hãy suy nghĩ bạn sẽ hành động như thế nào nếu ở trong hoàn cảnh của họ?

Các thầy tế lễ cả và các trưởng lão là những người có học thức và tuân giữ luật pháp rất nghiêm ngặt. Nhưng sự ganh tị khiến họ quên lẽ thật của luật pháp Đức Chúa Trời, quên lẽ thật về tình yêu thương của Ngài, và mục đích thật của tôn giáo. Đức Chúa Giê-su đã đem đến một quan điểm mới về tôn giáo, và dân Y-sơ-ra-ên (gồm các nhà lãnh đạo tôn giáo), nghe tin mừng về sự cứu rỗi. Nhưng họ không biết ơn Ngài đã cảnh báo về con đường tự hủy hoại của họ, thay vào đó, họ tìm cách để hủy diệt Ngài.

Người ta thường để sự ganh tị ngăn cản họ hiểu những điều rất rõ ràng. Hãy để ý Đức Chúa Giê-su làm các phép lạ, chữa bệnh, và trừ quỷ. Thật khó để tưởng tượng ai có thể chất vấn Đức Chúa Giê-su có phải đến từ Đức Chúa Trời chăng. Bằng chứng Ngài đưa ra thì quá đầy đủ để khiến họ tin Ngài là Đức Chúa Trời (Ma-thi-ơ 11:4, 5).

Có thể những người dân thường dễ chấp nhận Đức Chúa Giê-su hơn là các nhà lãnh đạo tôn giáo vì họ hiểu nhu cầu mình. Các vị lãnh đạo tôn giáo sợ rằng Đức Chúa Giê-su sẽ thay đổi hệ thống và gây thiệt hại cho địa vị của họ. Sự dạy dỗ của Đức Chúa Giê-su khác với sự dạy dỗ họ. Và sứ điệp Ngài có sức lôi cuốn mạnh mẽ nên họ có những lý do chính đáng để sợ ảnh hưởng của Ngài. Thật không may, những người lãnh đạo này quan tâm nhiều đến sự bảo vệ ảnh hưởng và quyền lợi riêng hơn là muốn biết và vâng theo Lẽ Thật.

Sự ganh tị là động cơ thúc đẩy các nhà lãnh đạo tôn giáo không phải là điều bí mật. Theo Ma-thi-ơ 27:18, ngay cả thống đốc La Mã Phi-lát biết những lý do của họ. Điều này trở nên thật rõ ràng. Đáng buồn thay, sự ganh tị lớn đến nỗi họ nghĩ rằng họ bênh vực đức tin chống lại một người lạ đang dẫn dân chúng đi lạc đường. Nếu họ khiêm tốn đầu phục Chúa thì họ sẽ tránh được lỗi trầm trọng mà chắc chắn sẽ đưa họ đến sự hủy diệt đời đời. Chúng ta sẽ được nhiều phúc lợi nếu học được từ lỗi lầm của họ.

Thứ Sáu *4 Tháng 3

Nghiên Cứu Bổ Túc: “Sa-tan có một thời là thiên sứ được tôn trọng trên thiên đàng, kế bên Đấng Christ. Mặt của nó, giống như mặt các thiên sứ khác, hiền lành và vui vẻ. Trán của Sa-tan thì rộng và cao, cho thấy sự thông minh. Hình dung nó thật hoàn hảo, hình dáng nó cao quý và oai nghi. Nhưng khi Đức Chúa Trời nói với Đức Chúa Con, ‘Hãy làm nên loài người như hình ta và theo tượng ta,’ thì Sa-tan ganh tị với Đức Chúa Giê-su. Nó mong ước được dự phần vào việc dựng nên loài người. Vì không được tham gia, lòng Sa-tan đầy dẫy sự thèm khát, ganh tị, và ghen ghét. Nó muốn nhận được những vinh dự cao nhất trên thiên đàng, bên cạnh Đức Chúa Trời.” – Phỏng trích Ellen G. White, *Early Writings*, tr. 145.

“Một yếu điểm lớn trong bản tính của Sau-lơ là thích được khen ngợi. Đặc điểm này là động cơ điều khiển các tư tưởng và hành động của ông. Tất cả mọi sự đều ghi dấu vết về lòng mong muốn được khen ngợi và tự tôn. . . . Tham vọng của Sau-lơ là được làm ưu tiên số một trong tư tưởng dân chúng. Khi người ta hát ca tụng Đa-vít, tâm trí của Sau-lơ tin và quả quyết rằng Đa-vít sẽ thu phục lòng người và chiếm ngôi vị của ông. Vì thế Sau-lơ đã mở lòng mình cho sự ganh tị và điều đó đã đầu độc linh hồn ông.” – Phỏng trích Ellen G. White, *Patriarch and Prophets*, tr. 650.

Đề Tài Thảo Luận:

- 1 Có bao nhiêu điều bạn cần phải biết ơn? Tại sao nhớ những điều này là quan trọng, thay vì nhớ các nan đề của mình?
- 2 Sự ganh tị có bao giờ tốt không? Sự ganh tị có bao giờ là lý do để cải tiến không? Hãy bảo vệ câu trả lời của bạn.
- 3 Hãy nghĩ về một số nhân vật Kinh Thánh trong bài học tuần này bày tỏ sự ganh tị: thiên sứ cao nhất trên thiên đàng (Lu-xi-phe), vua của Y-sơ-ra-ên (Sau-lơ), các nhà lãnh đạo tôn giáo ở Y-sơ-ra-ên. Tất cả những người này đều có địa vị quan trọng. Họ được rất nhiều, nhưng vẫn để lòng ganh tị và gây nhiều rắc rối. Điều đó dạy chúng ta gì về tại sao sự ganh tị là một vấn đề nội tâm, từ trong lòng, chứ không đến từ hoàn cảnh bên ngoài? Tại sao một người được rất nhiều những gì thế gian ban cho mà vẫn hay ganh tị?
- 4 Ellen G. White viết trong *Patriarch and Prophets* (đọc câu trích dẫn trong bài học ngày thứ Sáu) rằng “một yếu điểm lớn nhất” trong bản tính của Sau-lơ là thích được khen ngợi. Chỉ một yếu điểm “nhỏ” thôi, và xem việc gì xảy ra! Điều này nói gì về sự nguy hiểm *không* cố gắng chiến thắng tất cả yếu điểm của mình trước khi chúng thắng chúng ta? Bạn có thể chấp nhận những lời hứa nào trong Kinh Thánh để có hy vọng và khuyến khích bạn chiến thắng những nhược điểm với quyền lực và tình yêu thương của Đấng Christ?